gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z18-004203
Onderwerp:	Vaststellen Omgevingsvisie Roerdalen 2050
Datum:	18 mei 2021
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. In te stemmen met de Nota van Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen "Omgevingsvisie Roerdalen 2050", d.d. 10 mei 2021; 2. De Omgevingsvisie Roerdalen 2050 gewijzigd vast te stellen met in acht neming van de wijzigingen zoals opgenomen in de nota onder beslispunt 1; 3. De Structuurvisie Roerdalen 2030 in te trekken.
Bijlage(n):	1. Nota van Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen "Omgevingsvisie Roerdalen 2050" 2. Ontwerp Omgevingsvisie Roerdalen 2050.

Inleiding, aanleiding en doelstelling
In 2019 is, als onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet in onze organisatie, het plan van aanpak voor de Omgevingsvisie Roerdalen vastgesteld. Vervolgens is in een aantal fases gewerkt aan het opstellen van onze omgevingsvisie. Afgelopen maanden is de conceptvisie opgesteld en met diverse partijen gedeeld, gepresenteerd en besproken. De conceptvisie is op basis van de ontvangen reacties aangepast tot een ontwerp omgevingsvisie. De ontwerp Omgevingsvisie Roerdalen 2050 heeft van 25 maart 2021 tot en met 5 mei 2021 ter inzage gelegen. Thans kan de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 ter vaststelling aan uw raad worden aangeboden.

Bevoegdheid
Het college van burgemeester en wethouders bereidt de omgevingsvisie voor (Gemeentewet, artikel 160, lid 1, onder b). De gemeenteraad stelt de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 vast (Omgevingswet, artikel 3.1).

Reden besluit
Uw raad is bevoegd tot het vaststellen van een omgevingsvisie (zie kopje bevoegdheid).

Gevraagd besluit
Uw raad wordt gevraagd:
1. In te stemmen met de Nota van Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen "Omgevingsvisie Roerdalen 2050", d.d. 10 mei 2021;
2. De Omgevingsvisie Roerdalen 2050 gewijzigd vast te stellen met in acht name van de wijzigingen zoals opgenomen in de nota onder beslispunt 1;
3. De Structuurvisie Roerdalen 2030 in te trekken.

Risico's

1.1 De visie is verplicht
Eén van de verplichtingen vanuit de Omgevingswet is het hebben van een gemeentelijke omgevingsvisie. Als de gemeenteraad de omgevingsvisie niet vaststelt dan voldoen we niet aan de verplichting.

1.2 De visie is op hoofdlijnen
Onze omgevingsvisie is een integrale visie met strategische hoofdkeuzen van beleid voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. Onze omgevingsvisie bevat dus geen details op perceelniveau. Teveel aanpassingen op detailniveau doet afbreuk aan de strategische hoofdkeuzen in de visie.

Toelichting

1.1 De ingediende zienswijzen geven aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie
Van 25 maart 2021 tot en met 5 mei 2021 heeft de ontwerpvisie voor eenieder ter inzage gelegen. Tijdens deze periode kon eenieder een zienswijze indienen. Tijdens deze periode zijn er vijf zienswijzen ingediend. Een deel van de zienswijzen geeft aanleiding tot het aanpassen van de omgevingsvisie.

Verder is er nog een zienswijze ingediend na het verstrijken van de zienswijzenperiode (op 7 mei 2021). Aangezien deze zienswijze te laat is ingediend is de zienswijze niet ontvankelijk en wordt deze inhoudelijk niet verder behandeld. De zienswijze bevat overigens hoofdzakelijk informerende vragen over de uitwerking van de omgevingsvisie. De indiener heeft daarom (ambtelijke) uitleg gekregen op welke wijze de aangedragen onderwerpen zijn opgenomen in de visie.

Verder zijn enkele tekstuele onvolkomenheden ontdekt in de ontwerp omgevingsvisie. Ook deze geven aanleiding tot het aanpassen van de omgevingsvisie.

Kortheidshalve wordt verwezen naar de bijgevoegde Nota van Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen "Omgevingsvisie Roerdalen 2050" in **bijlage 1**. Daarin is een overzicht van de ingediende zienswijzen en bijbehorende reactie opgenomen evenals de door te voeren ambtshalve wijziging.

2.1 De Omgevingsvisie Roerdalen 2050 is het eindresultaat van de doorlopen processtappen
Het opstellen van de omgevingsvisie Roerdalen 2050 is grofweg in vier fases te verdelen:
- Fase 1. Agenda (verkennen aan de hand van inventarisatie en trends en ontwikkelingen);
- Fase 2. Opgaven (bepalen ambitie en stip op de horizon);
- Fase 3. Keuzes (prioriteren van de opgaven);
- Fase 4. Visie (keuzes maken en besluitvorming).

<u>Fase 1: Agenda (inventarisatie)</u>
In februari 2020 is op basis van een beleidsinventarisatie en gesprekken met onze ketenpartners (zoals Waterschap Limburg, provincie Limburg, Veiligheidsregio, GGD, Staatsbosbeheer, WML, LLTB) de agenda voor de omgevingsvisie bepaald en is dit gedeeld in de beeldvormende

bijeenkomst van 12 februari 2020. In de agenda is opgenomen welke thema's een plek krijgen in de omgevingsvisie.

Fase 2: Opgaven (ambitie en stip op de horizon)
Voor de zomer 2020 is gezamenlijk met inwoners, ondernemers, bezoekers en de raadswerkgroep gewerkt aan onze "stip op de horizon". Aan de hand van een online vragenlijst, werksessie met de raadswerkgroep en een bijeenkomst met de raadsleden is op basis van alle inbreng de stip als volgt vastgesteld: *Roerdalen is een landelijke, groene en duurzame gemeente waar het prettig wonen, werken en recreëren is en waar iedereen gelukkig, gezond en veilig kan verblijven. Roerdalen is in balans.*

Wat nu de juiste balans is, is in fase 3 onderzocht, met als basisvraag op welke wijze onze stip op de horizon wordt bereikt.

Fase 3: Keuzes (prioriteren van de opgaven)
Om de keuzes te kunnen maken, is allereerst input/huiswerk geleverd door onze raadsfracties. Aan de hand van die input zijn diverse werksessies geweest. Ook is informatie opgehaald tijdens een beeldvormende bijeenkomst op 30 september 2020 en tijdens een gezamenlijk overleg met onze ketenpartners op 26 oktober 2020 (Waterschap Limburg, provincie Limburg, GGD, Veiligheidsregio, Staatsbosbeheer, WML en Rijkswaterstaat) en nog tijdens separate overleggen met de LLTB, Duurzaam Roerdalen en de grotere Roerdalense ondernemers. Alle input is verwerkt ten behoeve van het kunnen maken van keuzes. Hierbij zijn per thema focuspunten aangebracht.

Deze focuspunten zijn onder te verdelen in de volgende hoofdthema's:
- Samen Roerdalen
- Wonen in Roerdalen
- Landelijk en natuurlijk Roerdalen
- Toeristisch Roerdalen
- Ondernemend Roerdalen
- Duurzaam Roerdalen
- Gezond en veilig Roerdalen

Onder 2.2 gaan we hier nader op in.

Fase 4: Visie
In december 2020 zijn de resultaten van de fases 1 tot en met 3 samengevoegd en uitgewerkt tot een concept omgevingsvisie. Concept 1.0 van de visie is vervolgens in december 2020 uitgezet bij de ketenpartners, de ambtelijke werkgroep, de leden van de raadswerkgroep en de stakeholders om de conceptvisie van commentaar te voorzien en daarmee de visie verder aan te scherpen. Ook is nog informatie opgehaald tijdens de beeldvormende bijeenkomst van 6 januari 2021, de raadswerkgroep van 19 januari 2021 en de (digitale) inloopmiddag/inloopavond van 27 januari 2021. Op basis van de ontvangen reacties en twee besprekingen met de raadswerkgroep is de concept visie uitgewerkt tot de ontwerp Omgevingsvisie Roerdalen 2050. De ontwerp omgevingsvisie is als **bijlage 2** bijgevoegd.

De visie heeft met ingang van 25 maart 2021 voor 6 weken ter inzage gelegen en op basis van de ingediende zienswijzen kan de omgevingsvisie verder worden aangescherpt (zie verder onder het kopje 1.1).

2.2 De Omgevingsvisie Roerdalen 2050 geeft ontwikkelingen op hoofdlijnen
Onze omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen welke richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente en aansluit bij de eisen van de (nog in werking te treden) Omgevingswet: het is een integraal en dynamisch document met ruimte voor ontwikkeling.

Zonder uitputtend te zijn, onderstaand een overzicht van de belangrijkste punten uit onze visie:

- Onze rijke historie willen we overdragen aan toekomstige generaties.
- Ten aanzien van (maatschappelijke) voorzieningen gaan we uit van eigen kracht en zetten we in op de bestaande kwaliteiten van onze dorpen en op een positieve gezondheid.
- We werken aan geluk als verbindend element.
- Er ligt een uitdaging in het behoud van vitaliteit en veerkracht van onze kernen.
- Woonbehoeftes en woningvraag veranderen, leegstand dreigt én een groot deel van de bestaande woningen staat voor een verduurzamingsopgave. Op strategische plekken zijn er kansen om op termijn te verdunnen (hiermee bouwen we de juiste woningtypes, zorgen we voor verduurzaming van de woningen en ontstaat er ruimte in het openbaar gebied);
- We zetten in op een openbare ruimte die verbindt, waar mensen graag verblijven én in beweging komen.
- In een aantal kernen zijn specifieke plekken aangeduid voor dorpsparken waarin deze ambities een plek krijgen.
- Er mag, aansluitend bij behoefte, ook op andere manieren en plekken gebouwd worden.
- De focus ligt echter op het bouwen binnen de bestaande kern.
- Om de kernen levendig en vitaal te houden hebben we zogenaamde concentratiegebieden aangewezen (gebieden voor behoud en ontwikkeling van voorzieningen).
- Het veelzijdige landschap is een van de belangrijkste kernkwaliteiten van Roerdalen. We zetten in op het versterken van deze kwaliteiten.
- Qua natuurontwikkeling ligt er vanuit het Rijk en Europa nog een grote opgave in Roerdalen. Deze opgave koppelen we aan het creëren van robuuste ecologische verbindingszones tussen bestaande natuurgebieden.
- Het buitengebied wordt gebruikt om te recreëren. Zowel extensief als intensief in de vorm van dag- en verblijfsrecreatie voorzieningen. De kwaliteit staat centraal.
- Daarnaast hechten we waarden aan het behouden van een goede balans tussen natuurbeleving en behoud van natuurwaarden.
- De agrarische sector is een belangrijke gebruiker van ons buitengebied en er moet ook in de toekomst voldoende ruimte blijven om te kunnen 'boeren'. Wij werken toe naar een duurzame, innovatieve en toekomstbestendige sector.
- Agrarische bedrijven die besluiten hun agrarische activiteiten te staken of hun bedrijfsvoering te willen verbreden, helpen we proactief.
- We zetten in op het bieden van ruimte aan starters en het faciliteren van het MKB op bestaande locaties en op bedrijventerrein Roerstreek.
- Een nieuw (grootschalig) bedrijventerrein alleen indien dit ook op langere termijn meerwaarde (economie, werkgelegenheid, infrastructuur) heeft voor gemeenschap en landschappelijk inpasbaar is.

- Voor alle activiteiten die plaatsvinden in de fysieke leefomgeving geldt dat er getoetst wordt aan de bijdrage aan de verduurzamingsopgave waar we als samenleving voor staan.
- De energietransitie vraagt om ruimte in het buitengebied. Voor Roerdalen ligt de focus op zon- en windenergie. Beide vormen hebben een eigen impact en ruimteclaim op het landschap. In deze visie beschrijven we zogenaamde uitsluitingsgebieden. Voor het overige grondgebied wordt, separaat aan deze visie, themagericht beleid opgesteld.
- We werken continue aan een gezonde en veilige leefomgeving waar inwoners en bezoekers zich prettig voelen en veilig kunnen bewegen.
- Veiligheid in al haar facetten (sociale veiligheid, verkeersveiligheid, externe veiligheid en brandveiligheid).

Belangrijk om te vermelden: onze omgevingsvisie is een koersdocument en geeft richting aan onze fysieke leefomgeving voor de lange termijn. Het bevat strategische hoofdkeuzen van beleid voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. De omgevingsvisie gaat dus niet in op specifieke casussen of op perceelniveau. Teveel aanpassingen op detailniveau doet afbreuk aan de strategische hoofdkeuzen in de visie. De uitwerking van de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 vindt plaats via Programma's en het Omgevingsplan. De omgevingsvisie wordt periodiek herijkt omdat er wellicht (maatschappelijke) ontwikkelingen ontstaan die vragen om bijstelling van de visie, of om een bijstelling in de te maken keuzes.

2.3 De omgevingsvisie moet gedragen worden
Gedurende het hele proces hebben inwoners, bezoekers en ondernemers de mogelijkheid gekregen om aan te geven wat zij belangrijk vinden. Middels twee vragenlijsten, vijf openbare beeldvormende bijeenkomsten in 2020 en 2021, een algemeen e-mailadres om naar te reageren, toelichting via een filmpje en een (digitale) inloopmiddag/inloopavond op 27 januari 2021 zijn inwoners, ondernemers en bezoekers in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren of vragen te stellen. Daarnaast zijn gedurende het hele proces diverse overleggen geweest met onze ketenpartners en enkele grotere stakeholders (zoals LLTB, Duurzaam Roerdalen en de grotere ondernemers) waarin de voortgang en inhoud van de visie is besproken en bijgesteld. Op 18 december 2020 hebben de ketenpartners en grotere stakeholders concept 1.0 van de visie ontvangen voor het kunnen geven van een reactie. Diverse partijen hebben daar gebruik van gemaakt en op basis van de inbreng is de omgevingsvisie verder aangescherpt. De visie heeft nu 6 weken ter inzage gelegen en op basis van de ingediende zienswijzen kan de omgevingsvisie verder worden aangescherpt (zie ook onder 1.1).

2.4 Uw raad is actief betrokken
Vooraf heeft uw raad aangegeven mee te willen denken over thema's en opgaven in de omgevingsvisie. In 2020 en 2021 is daarom de raadswerkgroep actief betrokken bij de totstandkoming van de visie (zoals een discussieavond over de stip op de horizon, het inleveren van "huiswerk" per fractie, een werksessie over de koersbepaling, het gesprek over de focuspunten en het toezenden van de concepten 1.0 en 3.0 van de visie voor het geven van een inhoudelijke reactie). Verder zijn er in het tot stand komings proces vijf beeldvormende bijeenkomsten geweest waarbij de omgevingsvisie is besproken.

3.1 De huidige structuurvisie moet worden ingetrokken
Tegelijkertijd met de vaststelling van de omgevingsvisie moet de huidige structuurvisie Roerdalen 2030 worden ingetrokken.

3.2 Status andere beleidsdocumenten
Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Doel van de wet is dat het Omgevingsrecht 'eenvoudiger, efficiënter en beter' wordt. Hiervoor komen de verschillende regels op één plek. Dat betekent dat op termijn een deel van het thematische gemeentelijke beleid opgaat in andere gemeentelijke documenten. Vanwege het vaststellen van de omgevingsvisie zullen nog niet veel documenten komen te vervallen.

Buiten de omgevingsvisie blijven ook onder andere de volgende beleidsdocumenten van kracht: Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018-2021, Actieplan Duurzame Energie, Gezondheidsnota, Nota Grondbeleid en het Afvalbeleid. Deze documenten geven uitvoering van de Omgevingsvisie en moeten (indien nodig) ook snel geactualiseerd kunnen worden. De omgevingsvisie heeft een langere planningshorizon.

Daarnaast blijft een aantal stukken van kracht omdat deze uiteindelijk pas in het omgevingsplan een plek krijgen. Het gaat om documenten waarin "fysieke regels" zijn vastgelegd. De omgevingsvisie is dat niet het juiste instrument om deze te vertalen, maar wel het omgevingsplan. Voorbeelden hiervan zijn de Archeologieverordening, de Algemeen Plaatselijke Verordening, Beleidsregels Huisvestingsbeleid en diverse verordeningen. Daarvan wordt, in kader van voorbereidingen voor het omgevingsplan, nu onderzocht welke regels in het omgevingsplan moeten worden opgenomen. Daarover wordt uw raad te zijner tijd geïnformeerd.

Middelen
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen aangezien de kosten binnen het geraamde budget voor de Omgevingswet en omgevingsvisie blijven. Over de uitputting van het budget wordt u geïnformeerd via de P&C cyclus en de jaarlijkse voortgangsrapportage.

Planning en uitvoering
Op basis van artikel 16.26 van de Omgevingswet is afdeling 3.4 Awb van toepassing op de voorbereiding van een omgevingsvisie. Dat betekent dat de ontwerpvisie en -raadsbesluit 6 weken ter inzage hebben gelegen waarbinnen eenieder een zienswijze kon indienen (artikel 16.23 Omgevingswet). De gemeenteraad neemt dan de zienswijzen mee bij de vaststelling van de omgevingsvisie (artikel 3.1 Omgevingswet).

De Omgevingswet is nog niet in werking getreden, maar over het vaststellen van de visie voor de inwerkingtreding van de wet is het volgende opgenomen in artikel 4.10 Invoeringswet Omgevingswet: *Een gemeentelijke omgevingsvisie die:*

a. voldoet aan de artikel 3.2 (beschrijving inhoud van de visie) en artikel 3.3 (doorwerking van voorzorgbeginsel, vervuiler betaalt, etc.) van de Omgevingswet, en;
b. voor de inwerkingtreding van artikel 3.1, eerste lid, van de Omgevingswet van kracht is of onmiddellijk na de inwerkingtreding van die bepaling van kracht wordt, geldt als een gemeentelijke omgevingsvisie als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Omgevingswet.

Indien de visie dus voldoet aan deze twee artikelen dan hoeft uw raad die vaststelling niet nogmaals te bekrachtigen na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Als de Omgevingsvisie aan de genoemde eisen voldoet, wordt die gelijkgesteld met een Omgevingsvisie op basis van de Omgevingswet. Onze omgevingsvisie voldoet aan genoemde artikelen eisen zodat de omgevingsvisie voor de inwerkingtreding van de wet door de gemeenteraad kan worden behandeld.

Na vaststelling van de visie door uw raad, en publicatie van de vastgestelde visie treedt deze in werking. Tegen een omgevingsvisie staat geen beroep open.

Evaluatie
De uitwerking van de Omgevingsvisie Roerdalen 2050 vindt plaats via Programma's en het Omgevingsplan. De omgevingsvisie zal ook periodiek herijkt worden omdat er wellicht (maatschappelijke) ontwikkelingen ontstaan die vragen om bijstelling van de visie, of om een bijstelling in de te maken keuzes.

Communicatie en participatie
Gedurende het hele proces hebben inwoners, bezoekers en ondernemers de mogelijkheid gekregen om aan te geven wat zij belangrijk vinden. Middels twee vragenlijsten, vijf openbare beeldvormende bijeenkomsten in 2020 en 2021, een algemeen e-mailadres om naar te reageren, toelichting via een filmpje, een (digitale) inloopmiddag/inloopavond op 27 januari 2021 en de mogelijkheid tot telefonisch contact met de projectleider zijn inwoners, ondernemers en bezoekers in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren of vragen te stellen.

De vastgestelde Omgevingsvisie Roerdalen 2050 wordt gepubliceerd in de Staatscourant, het Gemeenteblad, in Roerdalen Bericht en op de gemeentelijke website. De Omgevingsvisie is voor een ieder beschikbaar via www.ruimtelijkeplannen.nl.

Sint Odiliënberg, 18 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
J.J.W.M. L'Ortije	mr. M.D. de Boer-Beerta